

“Provinciale Statenverkiezingen zijn het uitgelezen moment om op te komen voor de natuur”

Op 18 maart zijn er verkiezingen voor de Provinciale Staten. Normaal gesproken is de opkomst niet erg hoog bij deze verkiezingen. Maar voor de mensen die natuur, bos en landschap aan het hart gaan, is er de afgelopen jaren wel wat veranderd. De decentralisatie heeft er toe geleid dat het natuurbeleid voortaan helemaal bij de provincies wordt gemaakt. Worden daarmee de verkiezingen dan ook belangrijker?

— Lotty Nijhuis (journalist)

Anne-Marie Spierings,
Fractievoorzitter en lijsttrekker D66
Noord-Brabant

“De provincie kan het verschil maken”

“Onder Staatssecretaris Bleker is de Ecologische Hoofdstructuur ingeperkt tot de Europees beschermde natuurgebieden. Tegelijkertijd is het natuurbeleid grotendeels overgedragen aan provincies. Daarmee hebben zij de vrijheid om meer natuur te beschermen. Maar niet alle partijen zijn bereid om daarin te investeren. Door te stemmen op een partij die dat wel wil, kun je opkomen voor de natuur.

Liefde voor natuur is mij al jong geleerd. Toen is de basis gelegd voor mijn keuze voor een studie biologie-milieukunde en een partij die zich volop inzet voor natuur. In Provinciale Staten kan ik meedraaien aan de knoppen van het natuurbeleid. Wat mij betreft maken we het natuurnetwerk af in de omvang die het had in de tijd vóór Bleker. Meer en grotere natuurgebieden zijn robuuster en bieden dus ook meer ruimte aan recreatie. Maar als provincie moet je ook het initiatief durven nemen een hek te plaatsen om de meest kwetsbare natuur.

Heel duidelijk is de invloed van provincies op natuurkwaliteit. De verdroging van sommige natuurgebieden is alleen goed aan te pakken als je het lef hebt omliggende stukken grond ook te vernatten. Dat vraagt natuurlijk om goede afspraken. Provincies kunnen de stikstofdepositie verder terugdringen dan met de Programmatische Aanpak Stikstof, door heel gericht beleid te voeren voor bijvoorbeeld de veehouderij. En ook de keuze om ecologische verbindingzones te realiseren is bij de provincies gelegd. Kortom, de provincie kan het verschil maken voor de natuur.”

Gijs Kunneman, Centrum voor Landbouw en Milieu, CLM

“De provincies hebben namelijk een heel moeilijke klus van het Rijk overgenomen”

“Natuurlijk zijn de verkiezingen een perfect moment om natuur te agenderen. Natuur is immers een van de weinige aansprekende onderwerpen waar de provincie echt over gaat. Alleen moeten de kiezers ook hier niet de illusie hebben dat wat politici beloven ook wordt waargemaakt. De provincies hebben namelijk een heel moeilijke klus van het Rijk overgenomen.

Voor de geïsoleerde gebieden met kwetsbare natuur zijn erg moeilijk veilig te stellen. Voor zulke gebieden is vaak herstel van het hele bodem-watersysteem nodig. En dat kun je niet zomaar in een gebied doordrukken. Mensen in het gebied zetten de hakken in het -verdroogd-zand, wanneer natuurdoelen top-down worden neergelegd. Als je de verantwoordelijkheid in het gebied zelf neerlegt, is de kans veel groter dat de partijen meewerken. Dat het watersysteem wordt aangepast, dat boeren “nat gaan” en dat andere bewoners mee gaan doen. Geen garantie, wel grotere kans op succes.

Als politici deze slag al weten te maken, moeten vervolgens de organisatie en imago ook nog mee veranderen. Een CLM-adviseur werd vorige maand met wantrouwen ontvangen door de boeren in het gebied. De CLM-er kwam over water praten, maar hij komt namens de provincie, “dus het zal wel om natuur gaan”, zo redeneren de boeren. Dit jaar worden voor het eerst tegelijk met de provinciale ook de waterschapsverkiezingen gehouden - nog meer kansen voor natuur en systeemherstel. Dus ik zou partijen zeker aanraden om duidelijk te maken dat 18 maart een uniek moment is om voor natuur te kiezen. En ik zou kiezers aanraden de beloftes van de politici te kritisch te bekijken: beloftes van een biodiverse Hof van Eden niet geloven, wel realistische doelen van schoon water, rijke natuur en mooi landschap met betrokkenheid van bewoners.”

foto Ellen Metz

**Jos Bisschops, regiodirecteur
Overijssel / Flevoland,
Natuurmonumenten**

**“Natuurmonumenten doet er
alles aan om het beleid van de
provincie gunstig te beïnvloeden
voor natuur, landschap en de
(regionale) economie”**

“De provincies zijn verantwoordelijk voor het realiseren van het Nationaal Natuurnetwerk. Zij bepalen hoeveel en welke natuur de komende tijd wordt aangelegd en hoe ook de bestaande natuur wordt onderhouden. In elke provincie zijn vele mogelijkheden om natuurgebieden te vergroten, verbinden of te verbeteren. Natuur levert veel op. Uiteraard voor ecosystemen, biodiversiteit, landschappen en beleving, maar zeker ook voor de economie. Voor Overijssel is concreet uitgerekend dat 74% van de uitgaven van Natuurmonumenten direct naar MKB-bedrijven gaat. Het levert in Overijssel op jaarbasis 1235 fte op. Daarin is dan nog niet meegenomen wat het oplevert voor bijvoorbeeld de toeristische sector. Mensen kunnen door te gaan stemmen meer invloed uitoefenen dan zij denken op hun eigen omgeving. Voor het natuurbeleid is het van groot belang welk college van GS geformeerd wordt en daarvoor ligt de sleutel dus in maart bij de kiezer. Natuurmonumenten doet er alles aan om het beleid van de provincie gunstig te beïnvloeden voor natuur, landschap en de (regionale) economie. Een grote achterban helpt daar enorm bij. Hoe meer mensen lid worden van Natuurmonumenten, des te meer invloed we als vereniging kunnen uitoefenen. De aankomende jaren wil Natuurmonumenten onder andere concreet aan de slag in het Waterloopbos (Flevoland) en De Wieden (Overijssel), waar nog grote opgaven liggen. De provincies zijn zeer belangrijke partners om deze gebieden een goede toekomst te geven.”

Ronnie van Woudenberg, directeur FPG

**“Opkomen voor een landelijk gebied
waar economie en ecologie integraal
worden afgewogen”**

“Als FPG vinden we inderdaad dat de Provinciale Statenverkiezingen een uitgelezen moment zijn om op te komen voor de natuur. Maar niet alleen dat. Provinciale Statenverkiezingen zijn bij uitstek het moment om op te komen voor een landelijk gebied waar economie en ecologie in onderlinge samenhang integraal worden afgewogen.

Door middel van natuurplannen en kaarten en omgevingsvisies kunnen provincies, samen met de gemeenten en hun bestemmingsplannen, aangeven waar de natuur, landschap, bos en landgoed de ruimte krijgt en waar niet. Via subsidies kan in beheer, inrichting en functiewijziging enigszins worden gestuurd. Dat geldt ook voor het agrarisch natuurbeheer en de blauwgroene diensten. Het is dus van belang hoeveel geld de provincie voor groen uittrekt.

De structuurvisies van provincies zijn belangrijk en kunnen via provinciale verordeningen sturend zijn voor wat gemeenten in hun ruimtelijke plannen opnemen. Enerzijds vragen kwetsbare en waardevolle functies zoals natuur en historisch erfgoed bescherming en anderzijds ontwikkelingsmogelijkheden voor economische dragers voor duurzame instandhouding. Flexibiliteit bij uitwisseling van functies en mogelijkheden voor nieuwbouw en herstemming zeker in de landgoedsfeer is belangrijk. Zo hebben provincies beleid en kader ontwikkeld voor de aanleg van nieuwe landgoederen in de zin van de aanleg van natuur en landschap verevend door middel van een nieuwe economische drager, meestal een huis van allure.

Provincies zijn verder belangrijk bij het aanwijzen, het begrenzen en het opstellen van een beheerplan van Natura 2000-gebieden en het toepassen van de Programmatische Aanpak Stikstof. Tot slot bevorderen de provincies in en buiten gebiedsprocessen dat er efficiënte beheereenheden ontstaan waarbij particulieren en terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties gronden kunnen ruilen en kopen. De provincies hebben de verantwoordelijkheid om gelijkberechtiging handen en voeten te geven.

Het is daarom zinvol naar de stembus te gaan en te stemmen op politieke partijen die het belangrijk vinden om het landelijk gebied integraal vanuit economie en ecologie te benaderen en uitgaan van vertrouwen en particulier initiatief.”

foto Hans van den Bos, Bosbeleid